LE DIRECTEUR GERANT:
DÉPOT LÉGAL
Võ phi Hùng, cựu HS Petrus Ký, 67-74, tặng cho Quán Ven Đường

NĂM THỨ 11 – SỐ 1108 — 十四日八月年五 — NGÀY THỨ BA 14 SEPTEMBRE 1937

GIÁ BÁO: Mỗi số 0$04
TRONG NƯỚC: Một năm 6$00, Sáu tháng 3.10, Ba tháng 1.00
PHÁP VÀ THUỘC-ĐỊA PHÁP: Một năm 7$00, Sáu tháng 3$60
NGOẠI QUỐC: Một năm 11$00, Sáu tháng 6$00
Mua báo và đăng quảng-cáo xin trả tiền trước.

TIẾNG-DÂN

Mỗi tuần xuất-bản ba kỳ: thứ BA, thứ NĂM và thứ BẢY
Số 123, đường Đông-Ba, HUẾ
Điện-thoại số 62 — Đánh giây thép: TIENGDAN HUE

Chủ-nhiệm kiêm chủ-bút
HUYNH-THUC-KHANG

Quản-lý
TRAN-DINH-PHIEN

Duy kẻ trí giả không mất người cũng không mất lời nói.
(Khổng-Tử)

DEPOT LEGAL INDOCHINE Nº

MỘT BÀI HỌC cho các nhà PHỎNG-VẤN trong làng báo

(Đại-sứ Nhật-bản đối với bức thơ phỏng-vấn của mấy nhà tân-văn ký-giả Trung-hoa)

Phỏng vấn là việc rất cần cho nhà báo, mà cũng là một công việc rất quan hệ trong nghề làm báo.

Vì sao? Vì đối với những vấn đề xảy ra — bất kỳ trường hợp nào — có cần thiết đến công việc nhân quần xã hội, muốn hiểu rõ nội dung và chân tướng thế nào, nguyên nhân bởi đâu, kết quả sẽ ra sao, lẻ tự nhiên là phải phỏng vấn, nhứt là phỏng vấn những người đóng vai quan hệ trong vấn đề xảy ra đó, mà sau mới hiểu được tường xác; có hiểu được tường xác thì bài thuật trên báo mới có giá trị và đúng với thực sự.

Công việc phỏng vấn trong làng báo, cần thiết như vậy, nên không nhà báo nào không có cuộc phỏng vấn. Không nói báo giới Âu Mỹ, ai từng đọc báo quốc văn xứ ta, chắc cũng thường thấy đăng những « thiên phỏng sự dài », « bài phỏng sự ngắn » cùng những cuộc phỏng vấn nhà yếu nhân nầy, tay chánh trị khác v. v...

Bình tâm mà nói, những bài phỏng vấn đó, có thông, có dốt, có bài có giá trị, có bài không có ý thức gì. Đó là theo trình độ báo giới ta còn ở trong thời kỳ ấu trĩ, nên những bài phỏng vấn cũng chung cái hoàn cảnh ấy, cái đó không phải bàn nhiều.

Duy có một điều mà hình như nhiều người nhận lầm — trừ một ít kẻ biết thận trọng nghề mình — là xem 2 chữ «phỏng vấn» quá dễ dàng, quá rẻ rúng, thành ra có những chuyện phỏng vấn rất khinh suất, lắm khi trở làm nhịp cho bọn ích kỷ mượn cớ để tuyên truyền, làm chuyện trò cười cho kẻ thức giả. Xin thuật một chuyện đại sứ Nhật đối với cuộc phỏng vấn của tân văn ký giả Tàu dưới nầy, gọi là cái gương soi chung trong nghề phỏng vấn.

(Theo điện tin Trung ương xã Thượng hải).

...

Sau cuộc xung đột ở Lư-câu-kiều và Bình Tân, thượng tuần tháng 8, đại sứ Nhật Xuyên Việt có trở sang Nam kinh một lần. Ngày 7-8-38 có mấy nhà tự xưng tân văn ký giả Tàu đứng chung đưa cho đại sứ Nhật một bức thơ phỏng vấn, đề khởi 3 yếu điểm:

1/ Qui đại sứ sang đây lần nầy, đối với hiện cuộc xô xoạc giữa Trung Nhật, có ý định gở rối, sẽ tấn hành giao thiệp ngay hay còn chờ đợi?

2/ Hiện cuộc thế ở Hoa bắc, sẽ có cách gì thiện-hậu, và có quả quân Nhật sẽ kế tục nam tiến chăng?

3/ Ngoại-vụ sảnh của quí quốc với phái quân nhân đồn trú ở Hoa bắc, ý kiến có nhứt trí không?

Đối với 3 điều phỏng vấn trên, dầu là kẻ thấy gần biết cạn, dốt dốt như ký giả mà đứng vào địa vị người Nhật thông thường — không phải đại sứ — cũng cười ngầm trong bụng mà nhận rõ mấy cậu tự xưng tân văn ký giả kia là hạng người mới tập viết báo, hoặc không phải nhà nghề viết báo cũng mạo xưng phóng viên; thấy người ta phỏng vấn cũng phỏng vấn, để lòe, chớ tuyệt nhiên không phải là câu hỏi của hạng người có môn học phổ thông, chớ chưa nói đến hạng thức giả lịch duyệt.

Vì sao? Trung Nhật mà có cuộc «xô xoạc» đó, chính tự nước Nhật gây ra theo kế hoạch đã định sẵn, thì giao thiệp hay thiện hậu, mục đích độc nhứt của người Nhật — cả đại sứ ở trong — là đặc Bình Tân và Hoa Bắc vào dưới nách mình, chớ có gì nữa mà hỏi? Câu hỏi 1 và 2 rõ vô vị. Đến câu hỏi thứ 3 lại càng vô lý hết sức; ngoại-vụ-

(Xem qua trang 2 cột 5)

Trận lụt vỡ đê ngoài Bắc

Tình cảnh dân nạn bị vỡ đê

Khúc đê Hữu-ái ở Bắc-ninh vỡ, nhà chức trách cho 4.000 phu về lấp sửa; công việc có bề khá, còn độ mấy bữa thì thành. Dè đâu trận mưa dữ dội lại dồn nước tống trôi cả tre, cát của 4.000 dân bị học đắp chắn!

Dân lụt, già trẻ bé trai, kẻ bồng con, người dìu già hiện lủ la lượt về thành phố Bắc-ninh ăn xin đông nghịt.

Chính-phủ Bắc-kỳ định mua gạo cho có thường

Chính-phủ Bắc-kỳ định từ nay cứ mỗi tuần lễ mua ở Nam-kỳ 200 tạ gạo cho xe lửa chở ra Bắc bán rẻ cho dân.

Lại 4 con đê vở nữa!

Nước sông Hồng-hà mấy ngày trước đây đã rút, thì ngày 5 Septembre bỗng nhiên lên rất mạnh, vì có mưa ở đoạn trên. Bốn con đê ở ba phủ huyện tỉnh Phú-Thọ lại bị vỡ: đầu tiên con đê Thanh-hà ở Thanh ba vỡ dài tới trên 20 thước; kế chiều 5 Septembre, ba con đê Ngọc tháp thuộc phủ Lâm-thao và 2 con đê Hiền-quan, Gia-dụ thuộc huyện Tam-nông.

CHUYỆN ĐỜI

Cũng vì ông nghị ấy không phải là nghị viên ta

Tôi muốn nói chuyện ông Honel, nghị viên cộng sản của hạt Clichy bên Pháp. Từ khi ở Pháp qua ta, ông nghị Honel đã làm cho người ta nói đến ông nhiều.

Trước hết có chuyện ông đi ngang qua Trung kỳ mà bị một đạo Chỉ dụ của nhà vua triệt lại ngay khi tàu suốt đi ngang qua Phan thiết, rồi sau đi về Saigon ông xin với quan Toàn quyền Brévié, quan Toàn quyền lại cho phép ông đi ngang qua Trung kỳ để đi ra Bắc. Nhân cái chuyện nầy mà có bạn đồng nghiệp đã cất tiếng ô hô cho tờ hiệp ước 1884 để đánh thức một lần nữa những ai ngủ vào thưa dễ.

Người ta còn nói đến cái chuyện cắt cớ đã xảy ra ở ga Hanoi khi chuyến tàu suốt chở ông Honel ra đến Bắc. Khi tàu đến ga cũng có đông người đi đón ông nghị cộng sản. Nhưng họ chỉ thấy qua cái ảnh của ông in trên báo, chớ họ đâu đã thấy mặt. Vậy nên họ nhìn thấy một người tây cũng trai trẻ ở trên xe bước xuống là họ xúm lại bao bọc. Người tây ấy lấy làm ngạc nhiên vì ông ta chỉ là một nhà du lịch! Trong khi đó ông Honel âm thầm xách chiếc va ly bước ra đi đến một nhà khách sạn.

Họ còn thuật một chuyện nữa là chuyện ông nghị Honel mất cắp. Số là khi còn ở Bắc ông nghị Honel có đáp tàu sang thăm một làng ở Yên viên và tỉnh lỵ Bắc ninh. Trông thấy tình cảnh dân miền bị lụt đói khổ, ông có bỏ tiền ra mua gạo cấp cho họ tại chợ Bắc ninh. Đám dân đói khổ chen chúc nhau đến lãnh chẩn rất đông. Ông Honel cũng chen chúc trong đám đông, lại bị những lần kéo toạc áo, và có người thừa lúc ấy ăn cắp ... trong ví có 200$ và cái cát nghị viên với nhiều giấy tờ quan hệ.

Nhân mấy chuyện rủi ro trên đây xảy ra cho ông Honel mà người ta lại nói rằng chỉ vì ông ấy không phải là nghị viên ta.

Trước hết nếu ông là nghị viên ta thì ông có đi ngang xứ Trung-kỳ có ai để ý đến ông một cách đặc biệt như vậy: các ông nghị viên ta vào Nam ra Bắc liên miên, ông thì đi thăm bà con, ông thì đi chạy việc, ông đi quảng cáo... có mấy ông để ý gì đến dân đâu mà bảo dân phải để ý đến các cuộc hành trình của các ông. Vì vậy mà nhà đương cuộc cũng không để ý đến nữa.

Lại nữa, nếu ông là nghị viên Annam mà là về hạng thường dân hăng đi đến lui tới đám người lao khổ, thì ông sẽ không có sẵn luôn số bạc 200 đồng trong ví. Và nếu ông là hạng nghị viên Annam giàu giám xài đến bạc ngàn trong cuộc tuyển cử, thì sau khi đắc cử rồi, ông cứ xe hơi, hôm ông ngồi, nhà lầu ông ở, đám tiệc sang ông xơi, ông sẽ vanh mặt quan nghị với các cử tri đã bỏ phiếu cho ông bằng một góc tư con mắt, thì ông có chen lấn chỗ đông người làm chi cho mất bạc! Nói tóm lại bao nhiêu điều rủi ro cắt cớ đã xảy đến cho ông Honel, là cũng chỉ vì ông không phải một nghị viên ca-la-mi's

Lạc-nhân

Viện Dân-biểu Trung-kỳ sẽ họp từ ngày 9 đến 16 Octobre

Đã có tin chính thức viện Dân-biểu Trung-kỳ sẽ họp vào ngày 9 Octobre, đến 16 Octobre thì bế mạc.

TIN BÊN PHÁP

Liên Đoàn toàn dân các Thuộc-địa

Tại Paris mới thành lập 1 Hội gọi là Liên Đoàn Thuộc-địa (Le Rassemblement Colonial) gồm đủ các hội của các xứ Thuộc-địa Pháp, ở tại Paris.

Ông Génac Thaly (Antillais) Giáo sư Thạc-sĩ làm Hội trưởng, ông Nguyễn-thế-Truyền (Đông-Dương) Kỹ sư Hóa học, Phó Hội trưởng, ông Emil Faur (Sénégalais) Kỹ sư, Tổng thư ký, ông Hoàng-quang-Giụ (Đông-Dương) cùng nhiều ông có danh tiếng ở các xứ khác làm Hội viên.

Có nhiều nhà tai mắt ở Paris như các ông Nghị viên, Văn sĩ làm danh dự hội viên. Trong đó có ông Léon Werth, bà Andrée Viollis và ông Louis Roubaud v. v...

Ngày 25 Aout vừa rồi, ban Trị-sự có đến yết kiến quan Phó Tổng trưởng William-Bertrand tại dinh Thủ-tướng Chautemps.

Hơn 1 giờ đồng hồ, ông Nguyễn-thế-Truyền bày tỏ tình hình ở Đông-Dương và xin Chánh-phủ Pháp mấy điều như: Đại ân xá, các tự do về Chánh trị và Nghiệp đoàn v. v.

TRUNG — NHẬT CHIẾN-TRANH

Nga với Tàu sẽ ký hiệp-ước liên-minh

Quân Nhật lấy thành Bảo-sơn

HẢI QUÂN NHẬT CÔNG PHÁ HẠ MÔN

Nam-kinh, 5-9 — Theo Central News thì có 3 chiếc chiến hạm Nhật chạy tới Hạ môn, chĩa súng đại bác bắn lên bờ như mưa. Quân Tàu cũng xổ súng bắn lại. Tình hình Hạ môn hết sức nghiêm trọng. Trưởng Lý bản Hồn đồng binh ở đây đã sắp đặt quân đội sẵn sàng để chờ quân địch.

NHẬT ĐỊNH PHONG TỎA CÁC MÉ BIỂN TÀU

Đông-kinh, 6-9 — Hồi sớm mai nầy, bộ Ngoại giao và Hải quân Nhật có đăng một tờ thông cáo giống nhau về việc Nhựt định phong tỏa hết các mé biển Tàu.

Tờ thông cáo ấy đại như vầy:

« Chính phủ Nhật vì muốn giải quyết mau cuộc xung đột hiện thời và lập lại sự thái bình, nên trước hết định phong tỏa một phần mé biển của miền trung ương của Tàu. Nhưng ngày nay Nhựt đã nhứt định phong tỏa hết các mé biển Tàu, nghĩa là từ Tching wang Tao ở biên giới Mãn châu đến Đông pháp ».

Nói đến việc Nhựt định phong tỏa hết các mé biển Tàu, đại diện Nhật có tuyên bố cho hay rằng tàu ngoại quốc vẫn khỏi phải lo ngại gì đến sự phong tỏa ấy.

QUÂN NHẬT ĐÃ LẤY ĐƯỢC ĐƯỜNG-QUAN-ĐỒN

Thiên-tân, 6-9 — Hãng Đồng minh cho hay rằng quân Nhật ở miền nam Thiên tân đương tiến công Đường quan đồn và Mã xương là hai địa điểm trọng yếu trên đường xe lửa Tân phố.

Hôm nay lại có tin quân Nhật đã lấy được Đường quan đồn rồi.

QUÂN NHẬT RÁN ĐỔ BỘ SONG KHÔNG ĐƯỢC

Thượng-hải, 6-9 — Trọn ngày chúa nhật, quân Nhật đổ bộ nhiều lần dọc theo bờ biển Trung hoa ở Sanwei cách xa phía đông bắc Hương cảng 80 hải lý, ở Hạ môn và Mã quang song bị quân Tàu phòng thủ, sự địch gắt quá nên hoàn toàn thất bại.

HAI QUÂN GIAO CHIẾN QUYẾT LIỆT TRỌN NGÀY CHÚA NHỰT, QUÂN TÀU THẮNG LỢI ÍT NHIỀU

Thượng-hải, 6-9 — Bản thông cáo chánh thức của Tổng Hành dinh Tàu ấn hành sớm mai nầy cho hay rằng: Trọn ngày bữa qua chúa nhựt, hai bên quân vẫn giao chiến gắt gao, kịch liệt tại khắp các mặt trận ở xung quanh thành phố Thượng hải song tới chiều tối, trận thế cũng không thay đổi một cách lớn lao, quan hệ.

Quân Tàu thắng lợi ít nhiều, tiến được chút đỉnh ở gần La điếm.

HAI QUÂN ĐÁNH GIÁP LÁ CÀ SUỐT MỘT ĐÊM Ở ĐƯỜNG-QUAN-ĐỒN

Bạc-đầu-trấn, 6-9 — Luôn hai hôm nay, hai sư đoàn thứ 10 và 14 quân Nhật tiến đánh một giải Đường quan đường Tử nha trấn, Mạ phong kiều; có máy bay theo ủng hộ Đường quan đồn bị mất đi lấy lại đến ba bốn dạo.

Hai bên tàm mân đánh giáp lá cà suốt một ngày. Hiện còn đương đánh.

HAI CHIẾC KHU TRỤC NHẬT BỊ MÁY BAY TÀU NÉM BOM ĐỐT CHÁY

Thượng-hải, 6-9 — Hai mươi chiếc máy bay của Tàu hồi 9 giờ đêm hôm 6-9, bay

(Xem qua trang 3 cột 3)

Tại Saigon

Nhà người bán báo có chứa máy vô tuyến điện bí mật đã bị khám phá

Một số trước đây có đăng tin nhà M. Tám bán báo ở xóm Bà Chiểu (Saigon) bị khám xét, có lấy 2 cái rương.

Nay theo « LA RENAISSANCE INDOCHINOISE » mà *Việt-Báo* đã trích, thì nhà chuyên trách có khám phá tại nhà M. Tám 2 cái máy vô tuyến điện rất bí mật: 1 cái thu thanh, 1 cái truyền thanh, đều phát ra luồng điện bí mật khác thường. Nhà chuyên trách nhận ra rằng máy ấy dùng để truyền tin tức chính trị trong nước.

TÌNH CẢNH NẠN DÂN NGOÀI BẮC!

Trước tình cảnh không cơm, không áo, của cải bị nước cuốn sạch, thê thảm dường nào!

Già, trẻ, trai, gái, trước đây một tháng dầu không dư dật, nhưng cũng có ăn, có mặc, mà nay không còn một mảnh!

Kẻ hằng tâm, hằng sản, nào ai nở làm lơ cho đành! Hãy bỏ ra ít nhiều cứu giúp! Một xu lúc nầy tức một đồng vàng lúc no!

Giúp nhau cùng! Giúp nhau cùng!

THẾ-GIỚI THỜI-ĐÀM

CHUNG QUANH CUỘC

TRUNG-NHẬT CHIẾN-TRANH

(Tiếp theo và hết)

Chủ nghĩa Á-châu Môn-la

Chánh sách đại lục, vẫn từ Điền Trung trù hoạch phương kế tấn hành, song cái tiếng « Ngô-Á Ngô-Hoàng » đã rao khắp trong nước Nhật sau trận Trung-Nhật năm 1894, nhưng đầu tiên dùng cách khôn khéo gọi là Trung Nhật thân thiện. Những cuộc Mậu tuất chính biến (1898), cuộc Canh tý liên binh (1900), Nhật vẫn tỏ ý thân Hoa. Chính Đại-ổc bá-tước đã công nhiên nói với Lương-khải-Siêu: « Nhật bản hiện nay không có việc gì đủ làm, duy có deo mình vào đất Đại-lục thôi ». Cái lối thân Hoa, một mặt thì thao túng chánh phủ Bắc-kinh để bọc mối lợi nầy nọ trên trường ngoại giao, một mặt lại âm trợ phái Bảo hoàng và phái Cách mạng để khuấy rối bề trong nước Tàu, Hồ là thủ đoạn xảo quyệt đáo để!

Từ đó khi dùn khi thẳng, hở ra một mối gì là Nhật nhân cơ hội để thực hành chánh sách đại lục của mình. Nào nhân Pháp chiếm Cửu-long giang, Nhật buộc Tàu đặt tỉnh Phúc-kiến dưới nách mình; nào nhân Viên-thế-Khải xưng đế, Nhật buộc ký 21 điều ước; nào nhân trận Âu chiến, Nhật cướp Giao-châu. Kéo dài mãi cho đến cuộc chiếm đoạt Thẩm-dương rồi lập thành Mãn-châu quốc...

Nói tóm một câu là đối Hoa, Nhật thì nhiều ngọn mà vẫn đi suốt một đường theo chính sách đại lục đã vạch sẵn, chỗ khôn khéo nhứt là không đánh toàn cả nước Tàu mà chỉ đánh với một tỉnh, như Y-Đằng đã nói trước mà ngày nay người Nhật thường gọi là « cuộc bộ giải quyết » vậy.

Đấy là bước thứ 3 về chánh sách xâm Hoa của người Nhật.

...

Cuộc chiến tranh hiện thời

Mãn-châu vào đấy rồi, Nhật toan ... Hoa-Bắc. Tấn kịch xung đột ở Lư-câu-Kiều, ai cũng biết là do Nhật chế tạo ra. Theo mục đích của Nhật là diễn lại lớp tuồng Thẩm Dương trước cốt nhét Bình Tân vào nách mình, mà nước cờ thế « cảnh trước » là khuấy rối Thượng Hải. Vì làm cho rối ở Thượng Hải, không chỉ phá hoại bộ phận lớn kinh tế của nước Tàu, đồng thời cũng thị oai trở bước trước với liệt cường cho không ai can dự vào, dặng nuốt Bình Tân, Hoa Bắc cho êm. Nghĩa là khuấy phá lung tung dặng tạo miền Hoa Bắc ra cái sự thiệt « Mãn châu thứ hai ».

Nhưng Trung-hoa ngày nay đã khác Trung-hoa năm 1933

Tấn kịch Thẩm-Dương Mãn-châu, kết quả sự « bất để kháng » và « cầu cứu Quốc liên » ra thế nào, người Tàu đã lãnh thọ một bài học rất đau đớn, vết thương ấy in sâu biết bao. Bởi vậy nên tấn kịch « Bình Tân, Thượng Hải » hiện thời, trừ « tự cứu » ra, người Tàu biết rõ là không có đường thứ hai nữa.

Hiện 2 bên tương trì nhau, chưa rõ kết cuộc ra sao, song một điều biết chắc là: nếu Trung Hoa chăm chú toàn lực khôi phục ngay Bình Tân lại trong một thời gian ngắn ngủi, theo nước cờ « Bỏ xe bắt tướng »; cho Nhật khuấy phá đâu đâu thả hồ, chỉ đánh riết miền Bình Tân đừng cho sắp đặt thành nơi căn cứ, thì người Nhật mới tởn. Bằng như cứ đánh đông chống đông, đánh tây chống tây, phân binh lực ra, thì không bao lâu Bình Tân Hoa Bắc, thành Mãn châu thứ hai, rồi hiệp định, rồi đình chiến. Trừ phi Nga và Liệt cường có can dự vào, ngoài ra tất không có kết quả gì khác.

Một bản đồ người Nhật đã vẽ và nhuộm màu, vạch bản miền Bình Tân Hoa bắc làm chánh phủ tự trị, pha cái màu trắng lợt lợt như sắc màu Mãn-châu, là chứng rõ ràng, « người Tàu khó lòng mà rút lại được ».

KHÁCH-QUAN

BÀI ĐỘC GIẢ

Sản vật giá cao, rút cục cũng hạng dân nghèo bị khổ

Đã trên vài tháng nay, từ hàng hóa cho đến sản vật đều vọt lên cái giá rất cao. Có người thấy thế, cho rằng cái triệu chứng nạn kinh tế khủng hoảng hầu tàn mà đã đến thời kỳ phục hưng. Quả như câu nói lạc quan ấy thành sự thật. Sự thơ thới trên đường sống, sẽ trở lại với mọi người?

Nhưng xét ngay vào cảnh thực tế ở thôn quê, nhứt là sự sống của anh em bần dân và tiểu nông là giai cấp chiếm đại đa số, thấy họ nhăn mặt nhíu mày, tỏ ra dạng đau đớn. Ký giả có nghe lời họ than thở vì giá sinh hoạt đắt đỏ, đồng thời lại có một thiểu số người thừa dịp bắt lên giá rất cao về những sản vật họ dã tích trữ, mặc dù những sản vật ấy trong vốn không bao lăm.

Từ lon gạo, ô bắp, thước vải, cho đến chén mắm, chút muối, ti dầu, thứ gì cũng vọt lên giá gần xấp hai giá trước kia. Như thế thì làm sao anh em bần dân sống với số tiền công 6, 7 xu mỗi ngày như mọi lúc xưa được?

Vài con số sau đây để chứng thực.

Mỗi người nhà quê làm 1 ngày không được 8 xu mà ăn một ngày 3 lon gạo: 2xu rưỡi mỗi lon × 3 = 7 xu rưỡi.

Chỉ có gạo ăn mà đã quá số tiền công rồi thì còn lấy gì mà lo chạy mấy việc khác, như áo quần, đèn dầu, muối mắm/ v. v...

Cả đến anh em tiểu nông, tưởng giữ được mực thăng bằng, song cũng bị cái khổ phá sản và sa sút dần dần, nghĩa là bần cùng hóa.

Giá lúa bắp cao là một điều đáng mừng cho toàn thể nông gia, nhưng chỉ riêng một phần các nhà phú hào đại nông thôi. Xưa kia sinh hoạt thế nào mà cũng bấy nhiêu tiền công, cũng bấy nhiêu củ khoai, trái bắp; đến nay sinh hoạt khác hẳn, mà cũng vẫn bấy nhiêu tiền công, tính giá sản vật gạo và khoai bắp mà chiếu với tiền công ngày trước thì không sao đủ sống!

Thế mới biết rằng dù mùa màng được, dù sản vật lên giá, anh em bần dân và tiểu nông không khi nào được hưởng chút lợi nhỏ nhen gì, chỉ riêng một giai cấp giàu đã lợi và sống dễ thôi.

Thấy tình cảnh vất vả khốn khổ của anh em dân nghèo trong thời kỳ «sống khó» như vậy, nhiều nhà thức giả tìm hỏi nguyên do:

Vì chiến tranh Trung-Nhật?

Vì tấn kịch dinh công, tư bản tăng giá sản vật?

Vì đồng phật lăng hạ giá?

Vì bần dân thôn dã chưa có lực lượng tranh đấu? chưa giác ngộ?

Cả mọi lẽ trên, đều là có cũng không phải là triệu chứng kinh tế phục hưng, mà ở trong thấy chan chan là sự mâu thuẫn của nền kinh tế so le: giai cấp vô sản tăng số!

Dưới chính phủ Bình dân và các nhà đại chính trị Pháp, mong lưu tâm đến chỗ quan yếu ấy thì kẻ bần cùng nào nỡ quên ơn. Mong thay!

DÂN QUÊ

VIỆC TRONG NƯỚC

HUẾ

Tiếng cằn nhằn của bọn bán rau

Sớm mai nào cũng vậy, độ 4, 5 giờ, chiếc đò ngang đỗ tại Bến-tượng ở đường Đông-ba lại nghe tiếng rầy rà qua lại giữa bọn bán rau với tàu giáo và chợ.

— «Nghi một gánh rau cải độ vài đác bó mà giáo 2 xu, thì ăn gì», có mụ nói rất cỗ (như sớm mai 8, 9 Septembre), tàu giáo và sứ nắn lại, đựt gánh; lại đựt nón măng nhiều (sớm mai 10 Septembre)

Tội cho bọn bán rau!

Thấy

Linh khố đỏ đi Thượng-hải

Tàu-Nhật đánh nhau, tại tô giới Pháp ở Thượng-hải cần nhiều linh ở Đông-dương sang.

Ngoài Bắc đã có một số sang rồi. Ngày 6 Septembre một toán lính khố đỏ ở Huế đã đi xe lửa suốt vào Tourane, chờ các toán khác tụ lại sẽ đáp tàu đi Thượng-hải.

X.

Quan Khâm-sứ ra Vinh

Từ mấy hôm 7, 8 và 9 Septembre, quan Khâm-sứ Trung-kỳ Graffeuil ra Vinh và đi kinh lý khắp những hạt Quỳnh-lưu, Nam-đàn và Hưng-nguyên. Ngài có đi thăm mấy cái đập và sông đào thầy nhập điền ở Nam-đàn.

P. V.

NGHỆ-AN

Lời đồn ấy hư thực thế nào?

Gần đây ở hạt Yên-thành nhiều người đồn nhau rằng người đại bắt bán rượu... có bệnh, mà bệnh nguy hiểm hay lây v. v. Lời đồn ấy có quả vậy không? Trưởng nhà đương cuộc nên xét.

Nghe đồn

HÀ-TỊNH

Trường không hợp vệ sinh

Trường Thịnh-xá tuy ở về đất nhà quê nhưng số học trò mỗi ngày một đông, mà vì không đủ lớp, một số đông phải chịu nạn thất học. Hiện nay vẫn chỉ và phật tự dùng làm chỗ học cho trẻ em lớp tư cùng lớp năm, thỉnh thoảng có việc lễ tự này nọ thì học trò phải tạm nghỉ, và lại chen chúc nhau trong học phòng tối tăm, không hợp vệ sinh. Rất mong nhà trách nhiệm trù cách nào, mở trường và thêm một vài lớp cho học trò có chỗ học.

Người làng

QUẢNG-BÌNH

Kẻ trộm hoành hành

Ở vùng Trung-quán, Hoành-phổ, thuộc phủ Quảng-ninh, gần đây, nhất là từ ngày bọn tiền án được phóng thích về, như tên Đoàn-Việt (Mỹ-xá), Trần-Khiêm (Xuân-dục) và Phạm-Xinh (Phú-nhuận, ngụ Cổ-hiền), trong mấy tháng nay, thì trong nhân dân thường hay mất trộm lặt vặt và trâu bò (có đăng T. D).

Hôm mồng một tháng 8 ta này, lúc 2 giờ sáng có bọn trộm vào nhà ông Quản Nguyễn-ngọc-Cu (Quảng-xá) lấy mất một bộ áo quần, hàng làm vải và đồ vật. Cũng trong đêm ấy chúng vào nhà hương Can, ông Nghè (Quảng-xá) lấy mất mấy bó bông vải và đồ vật.

Mong nhà chức trách lưu tâm về việc tuần phòng cho.

Nông thôn

Nhiều điều nhũng lạm

Làng Trần-xá, tổng Trung-quán, phủ Quảng-ninh, dân rất than phiền cho lý trưởng Nguyễn-Cảnh, lâu nay làm nhiều

1) Năm Bảo-đại thứ 10, quan sứ làng làm vườn thí nghiệm. Nhân dân năm quân cấp, làng có trích trỉ 4 sào sông thổ tại xứ Tiền môn. Chưa kịp thực hành, lý Cảnh phô rằng việc vườn thí nghiệm, ý đã tốn sông và lễ xin đính lại, phí tốn hết 5$. Sau làng đem 4 sào ruộng ấy đấu mãi được 120 quan, lý Cảnh tự tiện đựt lấy 30 quan làm phí bên việc vườn thí nghiệm kia.

2) Làng thường có trích 32 mẫu ruộng tại xứ Trì-vy để phụ thuế cho dân. Năm nay cho thuê được 1230 quan, lý Cảnh cũng xâm tiêu hết 150 quan.

3) Tên Phạm-Chăn là dân bản tịch làng Trần-xá, làm nghề may quanh quẩn trong làng. Năm Bảo-đại thứ 9, lý Cảnh ăn tiền tên Hoàng-Chủ (dân làng Phú-nhuận ngụ tại Trần-xá) rồi đến tòa nhận căn cước và phát thẻ bản cùng của tên Phạm-Chăn cho tên Hoàng-Chủ mang đi Lào. Qua năm Bảo-đại thứ 10, lý Cảnh lại lấy bài chỉ tên Chăn gởi lên cho tên Chủ nữa. Năm nay thấy quan sứ về làng phải đến tòa nạp thuế cho tên Hoàng Chủ và phải trước vào phụ bộ làng Trần-xá. Làng lấy làm lạ; bèn hội đồng phản kháng việc ấy. Hiện lý trưởng Cảnh đương khai báo chưa xong.

Lý trưởng nhiều chuyện «điên» như thế, dân khó chịu quá!

3 người dân bộ tịch

Lời than phiền về thuế chợ cao

Chợ Cổ-hiền, thuộc tổng Trung-quán, phủ Quảng-ninh, trước kia làng sở tại (Cổ-hiền) trưng thầu thuế chợ ấy, thâu một cách phân phải, bạn hàng và dân quê mua bán dễ dàng.

Năm 1937 này, chánh phủ cho đấu giá, làng Cổ-hiền không có quyền thầu nữa, người đứng thầu thâu thuế chợ ấy, thâu thuế cao lên gấp đôi, như: hàng tấm trước chỉ 30 đồng tiền kẽm, nay phải góp một tiền, lúc trước bán heo giống, mỗi con 2 tiền; nay bắt 4 tiền. Nhiều thứ vật hóa gì cũng bắt chẹt lấy giá cao cả. Nhất là bọn kẻ chài bán tôm cá; người bán đám mây, gánh củi, mớ gạo, rổ khoai..., nhiều tiếng than phiền tệ lắm. Nhiều khi gây lộn hỗng mua bán nữa kìa.

Vậy mà có cái đình chợ bị dột, trời mưa nước đổ tứ bề, bạn hàng xin tu bổ, thì chủ thầu buộc đóng góp thêm mới tu bổ được, nên ai nấy không thuận.

Dân quê

QUẢNG-NAM

Đất trồng mía với đất trồng bắp

Gần đây ở phủ Điện-bàn, quan trên có tư hỏi đất hiện trong phủ trồng mía nhiều mà trồng bắp có ít, có nên trồng bắp nhiều hơn không...

Hiện tình hạt Điện-bàn, đất xấu dân thấy cái gì có lợi đã xúm nhau làm; phương chi, sắn với bắp, 2 thứ hiện nay bán được tiền, dân kiếm không ra đất mà trồng. Những đất trồng mía lâu nay là đất xấu, trồng sắn không củ, trồng bắp không trái, vì không thể tát nước, nên nhân dân phải trồng mía để kiếm được nhiều ít đường thì kiếm, còn đất trồng bắp phải đất tốt mà gần thế tát nước, mới có thể làm được.

Người dân

(Xem tiếp qua trang 3 cột 5)

ÁI MỘ VÀ NGUYỆN LƯU

Bản báo mới nhận được một phong thơ, trong có bức thư đánh máy, đại ý nhờ bản báo đăng tờ ái mộ và nguyện lưu quan huyện và 1 viên thừa phái. Trong thơ có ký tên và áp 47 cái triện của các chánh phó tổng và lý hương rất hẳn hoi. Chỉ tiếc một điều là bức thơ hay tờ ái mộ ấy không đề ngày, không nói ở huyện nào. Mà cho đến trong lòng tờ ấy cũng chỉ nói «quan huyện, huyện chúng tôi và thầy thừa huyện chúng tôi» — có nói tên người — chớ không nói huyện nào.

Vì một bài có tánh chất như cái đơn mà không đề ngày, không đề huyện nào, nên bản báo miễn đăng, và nhắc cho 47 ông tổng lý có gởi tờ này lên cửa công và quan trên, nên nhớ mà đề ngày và đề huyện vào.

Tiếng dân

Thi Tri-Huyện

Ngày 29 Novembre 1937, sẽ mở kỳ thi chọn 6 viên tri-huyện, tại Bảo-Đại thư viện Huế.

Các thí sinh phải nộp đủ giấy tờ tại bộ Lại và trước ngày 30 Octobre.

Thi Lục-Sự

Ngày 10 Janvier 1938, tại Huế lại sẽ mở kỳ thi chọn 15 viên thư ký lục sự ở các tòa Nam-án Trung-kỳ.

Đơn từ xin ứng thí phải đủ các giấy má theo lệ, và phải gởi về bộ Tư-pháp trước ngày 25 Décembre 1937.

Giúp nạn dân bị lụt ở Bắc-kỳ

Nhà In và Báo Tiếng Dân cùng các anh em làm việc và thợ	23$00
Anh em làm việc ở Nhà Máy Đèn (SIPEA) Huế.........	11.00
Cộng:	34$00

Tàu — Nhật lại ẩu đả nhau ở Trung-kỳ!

Xuýt chút nữa bến Hòn-khói phải nhuộm máu — có 2 toán quân và 1 chiếc tuần-dương hạm tới giải phóng

Đánh nhau ở Thượng-hải. Ngô-tùng chưa đã hay sao, các chú Tàu, Nhật lại «nồi sô» tại bến Hòn-khói thuộc Khánh-hòa ta!

Theo báo «*Saigon*» ra ngày 7-9-37, vừa rồi một chiếc ghe của Tàu ghé vào Hòn-khói mua muối, thì bỗng đâu có một chiếc tàu của hãng Osaka Nhật tiến vào đậu cản ngăn trước cửa, không biết dành chỗ đậu hay là dành mua muối chả biết, thả thấy 2 bên kình nhau, rồi lôi nhau lên bờ chọi nhau gắt mấu đôi. Nào thoi, nào đá, thai bên không vừa gì. rõ là trận giặt nhỏ; nếu không có lính nhà Đoan hay ra can thiệp thì bến đó phải nhuộm máu!

Liền đó nhà đương cuộc Pháp có cho 2 toán lính ở Nhatrang và Ninh hòa tới giữ trật tự, sợ nộ khi của đôi bên tuy tạm dinh mà biết đâu không bốc lại! Thủy thả 2 bên vẫn hầm hầm kình nhau, sở Thủy binh phải phái 1 chiếc tuần-dương-hạm tới tại chỗ phòng khi bất trắc.

Tàu, Nhật lúc này mới rõ là sừng với đuôi!

Một bài học cho các nhà phỏng vấn trong làng báo

(Tiếp theo trang 1)

sảnh Nhật với quân nhân Nhật trú ở Hoa bắc mà hắn có ý kiến không nhứt trí thì đại sứ Nhật biết mà thôi, dầu có đặt gươm kề cổ, chia sáng vào bụng, đã gánh cái chức đại biểu trên trường ngoại giao, đại sứ cũng không hở răng nói với ai, lựa là phỏng vấn.

Ấy vậy mà mấy cậu lại viết thơ tự xưng là cọng đồng tân văn ký giả đề phỏng vấn, rõ là chuyện trẻ con! Hãy xem câu trả lời của đại sứ Xuyên Việt.

Sau ngày được bức thơ phỏng vấn trên (ngày 8-8) đại sứ có thơ trả lời:

« Về điều 1 và 2: hiện cuộc
« rất hệ trọng, mà theo tình
« thế trong con mắt nhà khách
« quan, sẽ đi lần vào cuộc
« nguy hiểm; chức phận ta là
« nhà ngoại giao, nguyện gắng
« sức theo đường ngoại giao
« mà giải quyết (*câu này còn giữ thái độ nhà đại sứ đối với tân văn ký giả, dầu là trong ý có khinh rẻ*).

« Đến câu hỏi thứ 3 thì
« câu hỏi kỳ khôi hết sức,
« ta không cần phải trả lời,
« vì ngoại vụ sảnh với đồn
« quân trú ở Hoa bắc, đồng là
« cơ quan của một quốc gia,
« không sao có ý kiến đi khác
« nẻo đường như câu hỏi đó...»

Câu phỏng vấn của tân văn ký giả mà làm trò cười cho người ngoài là thế, nên tuần-san «CỨU VONG HỒ THANH» ở Quảng châu ra ngày 21-8-37, thuật chuyện ấy lại mà cho câu hỏi của mấy nhà tân văn trên là vô ý thức là làm trò cười.

Báo giới Trung hoa mà còn có câu chuyện «phỏng vấn» như trên, thì báo giới ta đẻ sau sanh muộn, dầu có dôi chuyện phỏng vấn buồn cười, cũng không lạ. Song nhân chuyện trên mà nhận biết «phỏng vấn» không phải là việc dễ dàng, gặp gì hỏi nấy, bạ đâu hỏi đó mà mạo lấy cái danh phỏng vấn. Phỏng vấn, cần nhất là:

1/ Người đóng vai phỏng vấn phải có môn học thường thức, biết xem người, biết xét việc và biết cách hỏi cho hợp với tình thế.

2/ Đối với cái người mà minh định tới phỏng vấn, phải hiểu rõ địa vị, hoàn cảnh, chức trách và tánh cách thế nào, nhất là phải liệu trước cái điều mà người ấy có thể tuyên bố, cũng cái giới hạn. Nếu vợt quá cái giới hạn ấy thì người ta không khi nào trả lời, vì phạm đến chỗ kỵ húy như cũng người con nói chuyện mà khêu đều kín của người cha thì ma nào chịu trả lời.

3/ Đối với nhà hành chánh hay là quan nghị, xứ ta mà phỏng vấn việc kẻ khác hoặc công việc không phải phần họ, thì may được nghe câu trả lời thiệt thà; nếu hỏi những công việc trong phạm vi chức trách của họ thì không có ai dại gì mà lại đem chuyện không tốt trong nhà ra nói với người ngoài; có phỏng vấn chỉ làm nhịp cho họ quảng cáo việc tốt của họ, không ích gì đến thực tế chút nào.

TRUNG-CÁO
(độc giả)

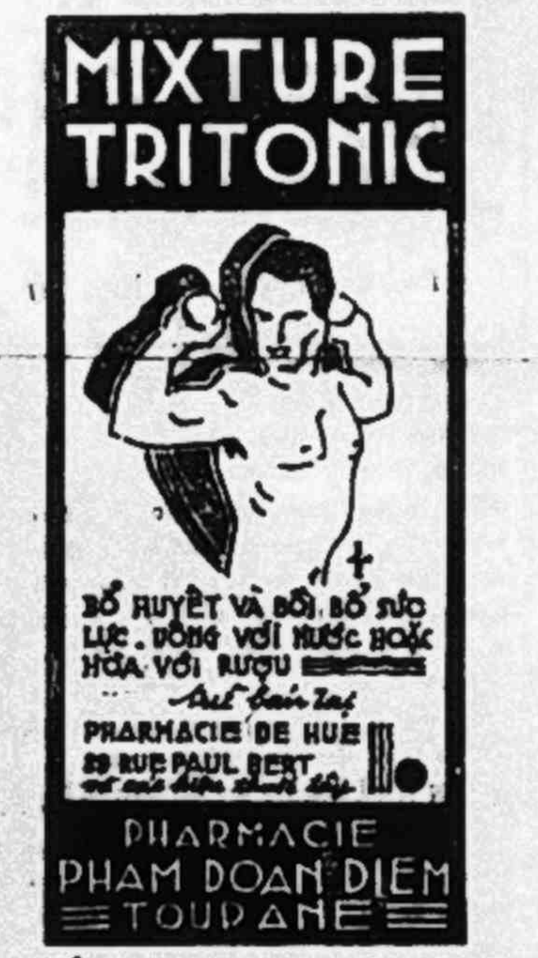

Ai muốn biết địa dư, lịch sử, v.v., của tỉnh Kontum và nhất là công cuộc thực dân của người Nam ta ở trên ấy;

Ai muốn biết tình tình phong tục của giống người Mọi: tục mê tín, cách tổ chức xã-hội vv...

Thì hãy đọc cuốn:

MỌI KONTUM

là một cuốn sách nghiên cứu rất công phu.

Giá 0$65, có bán khắp các hàng sách. Mua buôn mua lẻ hỏi tại Imprimerie MIRADOR HUẾ

Cước phí gởi sách người mua chịu.

Tại Tiếng-Dân cũng có bán.

CHÍNH-PHỦ ĐÔNG-PHÁP

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP

KỲ THỨ NHÌ NĂM 1937

900.000 đồng bạc

Chia làm NĂM BỘ mỗi bộ 180.000 vé mỗi vé 1 đồng bạc, NAM KỲ, CAO-MÊN BẮC KỲ TRUNG-KỲ và AI-LAO) Nơi xổ tịch ở HANOI, và thôi bán vé trước ngày xổ 2 ngày Các ngày xổ số sau này:

5 Août, 9 Septembre, 14 Octobre 2-12 1937 và 5 ' 1938

Mỗi lần có 4029 số trúng như sau này:

1	số trúng	4.000$	4.000$
8	»	1.000.	8.000.
60	»	100.	6.000.
360	»	50.	18.000.
3.600	»	10.	36.000.
4.029			72.000$

Có năm số lớn chung cho cả 5 bộ

Xổ tại HANOI ngày 6 tháng giêng năm 1938

1 số trúng 100.000$ 1 số trúng 40.000$
1 » » 20.000. 2 » » 10.000.

Những vé hoặc trúng hay không trúng về năm kỳ xổ của năm bộ đều được dự vào cuộc xổ chung lấy 5 lô lớn.

CHÚ - Ý: BỘ NAM-KỲ từ số 000 000 đến số 089 999 và từ số 100000 đến số 189 999 — BỘ CAO-MÊN từ số 200 000 đến số 289 999 và từ số 300.000 đến số 389 999 — BỘ BẮC-KỲ từ số 400.000 đến số 489 999 và từ số 500.000 đến số 589 999 — BỘ TRUNG-KỲ từ số 600.000 đến số 689 999 và từ số 700 000 đến số 789.999 — BỘ AI-LAO từ số 800 000 đến số 889 999 và từ số 900.000 đến số 989 999

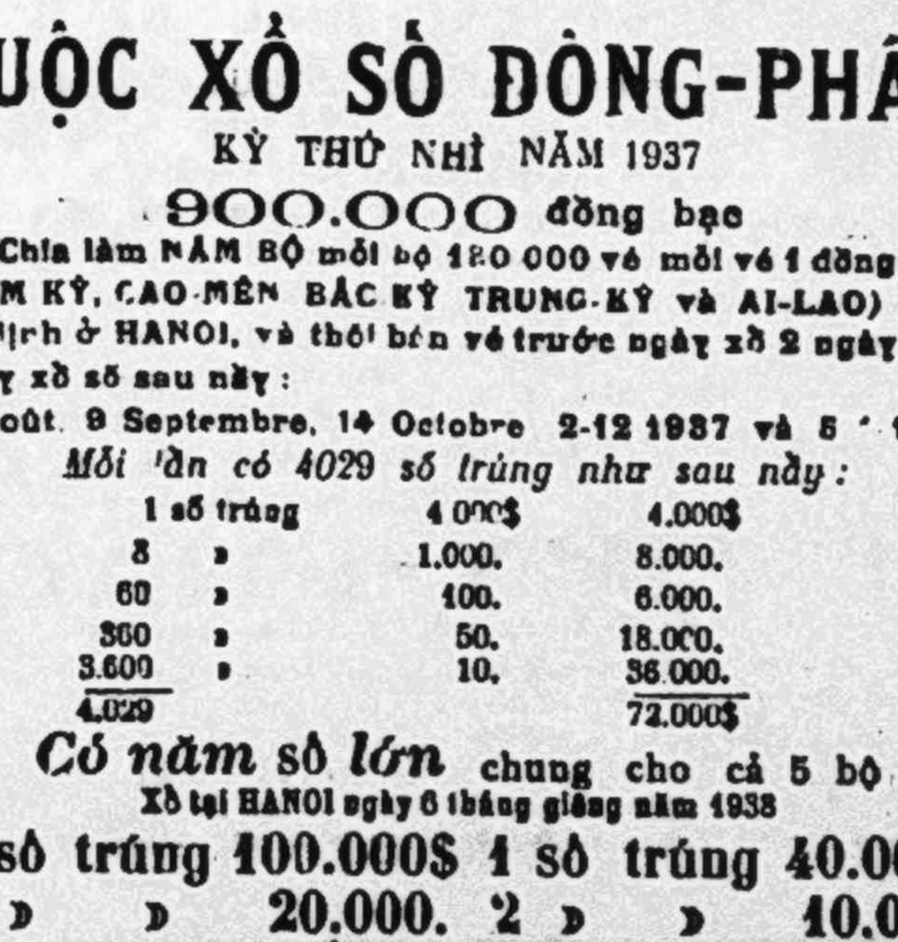

Đã có dĩa Victor mới

BAN **PHỤNG-HẢO**

Cô Phùng-Há, Tư-Sang.
M.M. Năm-Châu, Tư-Ut ca nhiều tuồng mới đặc sắc.

SOCOA
—HUẾ—

ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN
PHILIPS RADIO
VÀ
PILOT

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

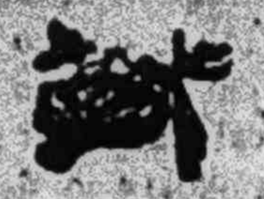

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học Lycées ở Khắp Đông-Dương

ĐÀN ÔNG THẬN HƯ

THUỐC LƯỠNG NGHI BỔ THẬN

của Lê-huy Phách là thứ thuốc « bổ thận » hay nhất ở xứ này!

Thận là cơ quan hệ trọng cho sự sinh dục của đàn ông. Thận suy sinh nhiều chứng: đau lưng, váng đầu rụng tóc, mờ mắt, ù tai, thân thể đau mỏi, buồn bã chân tay, tiểu tiện khi trong khi vàng, tinh khí loãng... hoặc sinh ra mộng tinh, di tinh, hoạt tinh, nhiệt tinh, lãnh tinh. liệt dương. Các bệnh này đều làm kém đường sinh dục.

1) *Di tinh.* — Khi cường dương không cứ lúc nào, tinh khí không kiên được, mà tiết ra.

2) *Mộng tinh.* — Khi ngủ trưa, giao hợp với đàn bà, tinh khí cũng ra

3) *Hoạt tinh.* — Tinh khí không kiên. Khi giao hợp tinh khí ra mau.

4) *Nhiệt tinh.* — Tinh nóng.

5) *Lãnh tinh.* — Tinh lạnh.

6) *Tinh khí bất sạ nạp tử cung.* — Tinh khí rỉ rỉ rỉ, không bắn vào tới tử-cung.

7) *Liệt dương.* — Gần đàn bà mà dương không cường được.

8) *Sau khi khỏi bệnh phong tình.* — Đau lưng, rụng tóc, váng đầu, khắp thân thể đau mỏi, ướt qui đầu, tiểu tiện có ít vẩn...

Có các bệnh kể trên dùng LƯỠNG NGHI BỔ THẬN số 20 của LÊ-HUY-PHÁCH đều khỏi cả. Bệnh lâu năm lắm cũng chỉ dùng tới 2, 3 hộp đã thấy hiệu nghiệm lạ thường! Giá 1$00 một hộp.

Thuốc này bào chế rất công phu có vị phải tẩm phơi hàng tháng để lấy dương khí; Có vị phải chôn xuống đất đúng 100 ngày để lấy thổ khí. Thuốc này làm toàn bằng những vị thuốc làm cho thận bộ được sinh khí, cố tinh, và đặt nhất là vị « hải cẩu thận ». Công hiệu của thuốc này không phải là nhỏ vì nó giúp cho mọi người được hoàn toàn như ý!

ĐÀN BÀ BẤT ĐIỀU KINH

Uống 1 hộp thuốc «Điều-Kinh» của LÊ-HUY-PHÁCH khỏi ngay

Kinh hành khi lên tháng, khi xuống tháng, hoặc 2, 3 tháng mới hành kinh một lần, hay thấy kinh 2, 3 lần trong một tháng... tức là kém huyết mà mắc bệnh bất điều. Kinh đã không điều, còn sinh ra nhiều chứng: váng đầu, ù tai, choáng mắt, mỏi xương sống, ăn ngủ không điều hòa...

ĐIỀU KINH CHỦNG NGỌC số 80 giá 1$50. Riêng dùng cho các bà đã có chồng mà mắc bệnh Bất điều. Dùng một hộp thuốc này kinh điều ngay, lại mau có thai.

ĐIỀU KINH BỔ HUYẾT số 21 giá 1$00. Riêng dùng cho các cô chưa có chồng. Dùng một hộp thuốc này kinh nguyệt điều hòa, tăng thêm sức lực, khỏe mạnh luôn luôn...

LÊ-HUY-PHÁCH

N 149, RUE DU COTON, 149 — HANOI

ĐẠI LÝ Ở TRUNG-KỲ. — Thanh hóa: Thái Lai 72 Route Bến thủy. Vinh: Sinh Huy 80 phố ga. Huế: Văn Hóa. 29 Paul Bert. Qui Nhơn: Trần văn Thắng Av Khải định. Quảng-Ngãi: Lợi-Hưng Route Coloniale. Nhatrang: Ng. đình Tuyển Tailleur tonkinois. Tuy hòa: Ng-x-Thiều. Dalat: Nam Nam dược phòng. Phan-rang: Bazar Tứ-sơn Phanri: Ích công-thương-cục. Faifoo: Chấn-Lâm, 200, Pont Japonnais. Pleiku, Thái quang Khanh. Và khắp các tỉnh lớn Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mên đều có đại lý cả.

TRUNG NHẬT CHIẾN-TRANH

(Tiếp theo trang nhất

đến Thượng hải. Tàu binh Nhật đậu ở ngoài cửa sông La điếm, khi máy bay bay đến nơi mới biết vội vàng bắn súng trái phá lên Máy bay Tàu ném vài chục quả bom xuống; hai chiếc tàu khu trục Nhật phát hỏa cháy bùng lên

MƯỜI MẤY CHIẾC MÁY BAY TOAN CÔNG PHÁ NAM KINH

Nam-kinh, 6 9 — Hơn 10 chiếc máy bay ném bom nặng của Nhật, hồi 4 giờ 15 chiều ngày 6, do đường An huy đến đánh Nam kinh. Máy bay Tàu bay đến đón đường tại Quảng đức. Hai bên bắn nhau đã đội Tàu một hồi máy bay Nhật bỏ lui.

SỐ CHI TIÊU CỦA NHẬT TRONG TRẬN CHIẾN TRANH NÀY

Thượng-hải, 7-9 — Người Nhật ước đoán rằng trận đánh Nga hồi đầu thế kỷ này không tốn bằng đánh với Tàu ngày nay.

Lần đánh Tàu này số chi tiêu nhiều quá, hiện tính đã tới 100 triệu Anh kim. Đấy là chưa kể khoản thiệt hại về công nghệ thương mãi.

Theo lời tuyên bố của Tổng trưởng bộ binh Nhật thì từ đầu tháng Juillet tới giữa tháng Aout, Nhật không xuất cảng được hàng hóa sang Tàu, bị thiệt tới 36 triệu đồng bạc Nhật.

CHÍNH PHỦ QUÂN NHÂN

Nam-kinh, 7 9 — Hôm 6 9 Chính phủ Dân quốc Trung hoa đã ban bố đạo luật lập một chính phủ quân nhân.

Trong lúc có chiến tranh, thì quyền hành thuộc về chính phủ này cả.

NAM-KINH ĐÃ THU DỤNG ĐƯỢC NHIỀU QUÂN MÃN CHÂU PHẢN NHẬT

Tuy-viễn, 7 9 — Toàn đội quân Trấn-quốc-Toàn sau khi nổi lên phản Nhật, đã nhận thuộc quyền quân đội Trung ương cải biên.

Dân 4 tỉnh miền đông bắc cũng tập hợp hưởng ứng làm phản, quân quan Nhật thường bị giết hại.

Toán nghĩa quân của Trương hải Bằng ở Nhiệt hà và Hoàng đào Thắng cũng đã trở đánh lại quân Nhật

Tình thế quân Nhật-Mãn xem chừng núng lắm, nên đã phải xin viện binh bên Nhật.

PHONG TRÀO BÀI NHẬT Ở HƯƠNG-CẢNG

Hương-cảng, 7-9. — Hiện phong trào bài Nhật đương bồng bột ở Hương-cảng.

Chính phủ Nhật nhờ nhà đương cục Anh ở Hương cảng bảo vệ hộ kiều dân Nhật. Đang cho việc bảo vệ được dễ dàng, các nhà chức trách Anh muốn các kiều dân Nhật tụ tập cả vào hai nơi, nhưng phần nhiều muốn về nước hơn. Hiện có 40 300 người Nhật đã lìa khỏi Hương cảng.

Lại cũng ở Hương cảng đã bắt đầu có phong trào tẩy chay hàng Nhật.

QUÂN NHẬT ĐÃ LẤY ĐƯỢC BẢO SƠN

Thượng-hải, 7 9 — Có tin Thượng hải rằng người Tàu đã nhìn nhận là quả thật thành Bảo sơn đã về tay quân Nhật

INJECTION PEYRARD

Thuốc thụt hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU mới bị hay là có đã lâu rồi Trong 200 người A-Rập dùng thuốc này thì lành bịnh hết 191 người (? theo lời phúc cáo bác sỹ [illegible] ở Alger). Bán cùng các nhà thuốc có danh.

Hiện nay hai quân đương còn giao chiến kịch liệt tại một nơi gần Ngô tùng.

MÁY BAY NHẬT THẢ TRÁI PHÁ XUỐNG SAN ĐẦU

Hương cảng, 7.9 — Sớm mai hôm thứ hai, có nhiều chiếc thủy phi cơ Nhật tới thả trái phá xuống các pháo đài và những vùng cuộc quân phòng của Tàu ở San đầu, làm thiệt hại nặng nề hết sức.

QUÂN NHẬT HAI LẦN BẮT XÉT MỘT CHIẾC TÀU ANH

Hương cảng, 7-9 — Hải quân Nhật đã phong tỏa luôn cửa sông Quảng châu nên con đường hàng hải đã bị đoạn tuyệt. Đã vậy máy bay Nhật lại còn tới thả trái phá hủy hoại cả miền duyên hải trên Quảng châu

Tin Reuter nói rằng chiếc tàu Anh «Tai chang» của Anh hai lần bị mấy chiếc khu trục hạm của Nhật đón xét ở Quảng châu và Hương cảng.

MÁY BAY NHẬT HOÀNH HÀNH Ở HOA NAM

Hương-cảng, 7-9 — Một lượt với các chiến hạm, nhiều chiếc thủy phi cơ Nhật tới ném bom công phá các pháo đài ở Bảo an và Chihwan ở cửa sông Si kiang, với các đồn lũy của quân ở miền bờ biển trên vịnh Bias (gần Hương cảng).

QUÂN NHẬT TẤN CÔNG GIỌC THEO SÔNG MÃ XƯƠNG...

Thiên tân 7 9 — Tổng hành dinh Nhật cho ấn hành bản thông cáo: Mặc dầu trời mưa, quân Nhật vẫn tấn công giọc theo sông Mã xương đặng chiếm cầu bắc ngang sông đó. Hiện nay đã tới chỗ sông Mã xương và kinh phía Nam gặp nhau.

Hồi 6 giờ chiều hôm qua quân Nhật đã lấy được Chiên chưa tại cách xa phía tây bắc Lương giang 40 cây số, trên con đường Bình-Hán

.. VÀ BẮT ĐẦU ĐÁNH TỈNH SƠN TÂY

Trường xuân, 7-9 — Tổng hành dinh Nhật mới thông tin: Sau khi lấy được tỉnh Sát cáp nhĩ, quân Nhật đã bắt đầu đánh tỉnh Sơn tây. Hiện đã chiếm được Tienshoaba'ou là một nơi hiểm yếu ở giữa Trường xuân và Tatung.

MỘT CUỘC XUNG ĐỘT RẮC RỐI Ở BIÊN GIỚI NGA VÀ TRIỀU TIÊN

Đông-kinh, 8-9 — Một cuộc xung đột hệ trọng vừa xảy ra ở biên giới giữa Triều tiên (Corée) và Nga xô viết

Một chiếc hải hạm Nga bắt một chiếc tàu đánh cá Triều tiên. Một chiếc ca nô Nhật chạy tới cứu chiếc tàu đánh cá cũng bị tàu Nga bắt luôn.

Hiện nay hai chiếc tàu bị bắt kia còn bị cầm tại bến tàu Nga..

NGA VỚI TÀU KÝ HIỆP ƯỚC LIÊN MINH

Đông-kinh, 7-9 — Theo tin hãng Đồng minh thì mấy bữa rày Phùng ngọc Tường thay mặt chánh phủ Nam kinh, Thống soái Lopin thay mặt chánh phủ Mạc tư khoa, thảo luận hiệp ước liên minh Trung Nga.

Theo hiệp ước này, Nga sẽ tham gia vào cuộc chiến tranh ở Tàu mà chính thức giúp Tàu đánh Nhựt. Còn bên Tàu thì sẽ để cho Nga bành trướng thế lực trong một khu đặc biệt ở địa phận nước Tàu, và hứa không khi nào ký hiệp ước hòa bình với Nhựt mà không có sự đồng ý của Nga.

VIỆC GIAO THIỆP CỦA NGA VỚI MÃN

Đông-kinh, 3-9 — Có tin ở Suifenho ở Mãn rằng các nhà đương cuộc Nga bác tin đóng cửa tòa Lãnh-sự từ 2-9. Hiện Nga chỉ còn Lãnh-sự ở Mãn-châu lý, Takei'o và Cáp-nhĩ-tân.

NHỰT CHƯA CHỊU TRẢ LỜI CHO ANH

Đông kinh, 7 9 — Hạ nghị viện Nhựt có nhóm lại để bàn cãi rất lâu về nhiều vấn đề quan hệ.

Trả lời cho mấy ông nghị chất vấn về vụ sứ thần Anh bị bắn, Ngoại tướng Quảng Điền nói tuyên bố rằng cuộc điều tra vẫn còn đang tiến hành, và hiện giờ chưa có thể cho hay tin gì chắc chắn về vụ ấy.

Ngài quả quyết rằng chánh phủ Nhựt nay mai sẽ trả lời cho tờ thông điệp của Anh.

ANH VẪN GIỮ THÁI ĐỘ CƯƠNG QUYẾT

Luân-đôn, 7-9 — Theo báo *Daily Herald* nếu như Chánh phủ Nhựt không trả lời cho Anh được vừa lòng về tờ thông điệp của mình, thì Chánh phủ Anh sẽ dùng đến những phương pháp khác.

Một trong những phương pháp ấy là việc rút sứ thần Anh ở Đông kinh về nước!

VIỆC TRONG NƯỚC

(Tiếp theo trang 2)

BÌNH - THUẬN

Tin thêm về « Một vụ kiện chìm ghe vì đụng nhau »

Tiếng-dân số 1101 ra ngày 28 Aout 1937, ông Thuận-Lợi có đăng một bài nói về vụ kiện chìm ghe giữa ông Phạm-Thuần tức xã Ngọ và bà Trần-thị-Ty. Ông nói rằng ghe của ông Phạm-Thuần ở ngoài xuôi vô Saigon, vì vô ý thế nào mà đụng phải ghe bà Trần-thị-Ty là ghe đậu nên bị chìm; sau biết rằng ghe đụng chìm không phải toàn lỗi tại một bên mà xử bồi... ».

Nay được tin thêm rằng:

Nguyên chiếc ghe bầu số 110 M. N. của ông Phạm Thuần tức xã Ngọ từ Hainé chở một ghe nước mắm khẳm xuôi vào Saigon đến Mũi-bà (7 giờ tối ngày 31-12 37) gặp chiếc ghe số 243 P. T. của bà Trần-thị-Ty chở tôm không ở Saigon đi giống ra, ghe bà Ty cũng là ghe đi chở, không phải đậu, vì ghe đậu thì thường thường đậu gần bờ, còn ghe xuôi ở ngoài khơi thì làm sao đụng nhau được

Vụ kiện này bắt đầu từ tháng Janvier 1937 cho đến tháng Aout 1937 quan trên đã phái nhiều người chuyên môn về nghề hải đi điều tra và có bằng chứng của Trưởng tòa, nên xử ghe bà Trần-thị-Ty có lỗi, phải bồi cho ông Phạm-Thuần 150$00.

Việc đã đến tòa pháp luật, bổn báo lấy công tâm đăng như trên, sẵn tài liệu cho nhà đương cuộc xét xử.

T. D.

XÀ-PHÒNG NHÀ-QUÊ

Xà phòng Nhà-Quê mới ra đời và được chứng nhận tại Tòa Qui-nhơn rồi. Các Cố, các Cha và các bà nhà Phước mua dùng nhiều và có lời khen. « Xà phòng Nhàquê tốt hơn hết ».

Tại sao xà phòng Nhà quê tốt hơn các thứ khác!!

Vì
1/ Nấu theo kiểu Marseille, lọc lấy thuốc ra bảy bận mới thành xà phòng được
2/ Xà phòng Nhà quê ở chính nơi thổ sản dừa, nên nấu tinh phần dầu.
3/ Xà phòng Nhà quê không tốn, giặt ít hao, nhiều bọt và mau trắng y phục, lại xài ít nước mà không hôi

Vậy các Ngài nên coi chừng các thứ xà phòng phấy cống, vì dùng đến phải mau hư y phục!!

Xà phòng Nhàquê mong các Ngài sẵn lòng tán thành cho nền kỹ nghệ nước nhà mới mở lần đầu tiên nơi cũng giữ được đứng vững và thịnh vượng, rất đa tạ.

Xà phòng Nhàquê cần nhiều Đại-lý đủ tư cách khắp nơi

Ngài nào cần hỏi điều gì, xin viết thơ thương lượng.

Savonnerie Nhà-Quê
NGUYỄN-NGỌC-THINH
Fonde pouvoir BÌNH-ĐƯƠNG
(Annam) Phú-mỹ

Cáo bạch

Các nhà buôn nên biết.

Mỗi nhà chỉ mất có năm (5) xu tem gởi thơ về lấy mẫu và giá hàng ngay thời sẽ được giá hạ, kẻo ít ngày nữa thời giá lại cao hơn.

Nhân tiện xin giới thiệu với các ngài nhà AN-THÀNH mới nhận thêm được máy làm áo chemisette ở Tây gửi về, nên lại mới chế ra các kiểu áo chemisette Croisée tối mới rất đẹp, phần nhiều các bạn trẻ về phải dân mới rất ưa kiểu Croisé AN-THÀNH

AN-THÀNH có bán các thứ lãnh lụa Nội-hóa, các thứ áo chemisettes, Croisées, Pullovers, Chandails, quần tắm bể bằng coton và laine, các thứ tất Sport và tất kaki nhà Binh hiện nay đang dùng nhiều, còn nhiều thứ hàng khác.

Bán buôn giá đặc biệt.

AN - THÀNH
N. 41, Rue de la Gare, 44 — [illegible]

Phú - Xuân Học - Hiệu
(HUẾ)

Thi bằng Tốt-Nghiệp Thành-Chung, kỳ thứ hai này 2e session), học sinh Bổn-trường đậu được 9 người:

(Lê thương-Anh, Nguyễn-Bộ, Huỳnh-văn-Cát, Lâm-Lợi, Lê đình-Sum, Thái-Tiêm, Nguyễn-Tiết, Cao cự-Toản, Phạm-công-Thường).

Cọng với 6 người kỳ đầu (1ère session):

(Lê-văn-Cầu, Trương-đình-Lãng, Lương-Nhiều, Nguyễn-Phụ, Nguyễn-đăng-Sung, Trương-văn-Xuân).

Cọng cả thảy là 15 người.

Đến 15 Septembre sẽ mở thêm:

1 lớp L. A. M. S.

1 lớp TƯ-NIÊN BỔ-TẬP (4e Année Complémentaire cho những học sinh muốn học lại lớp Tư-niên để sang năm đi thi bằng Thành-Chung cho chắc chắn hơn.

1 lớp dạy riêng để đi thi BREVET ELEMENTAIRE và B. E. P. S. (Thi 2 bằng này không cần phải có livret và không hạng lệ mấy năm học)

CÁC GIÁO VIÊN: MM. Trần-văn-Các, Cao-đẳng Sư phạm
Tạ-đình-Cung — id —
Nguyễn-bá-Cường, Cử-nhân Văn-chương
Nguyễn-đức-Kinh, Cử-nhân

THI TÙ TÙNG THOẠI

MÍNH-VIÊN

(Tiếp theo)

Dưới có mấy chữ lớn:

« Hòa-Thanh Lão-Phổ kính thơ ».

Xem xong, tôi lấy làm ngạc nhiên, không biết « Lão-Phổ » là người nào. Nghĩ ngẫm một hồi lâu mới nhớ ngày tháng 10 năm ngoái, cùng người bạn đi đò từ phố về Tam-kỳ, theo đường sông có ghé vào một cái nhà chài bên bờ sông nghỉ trưa, cũng chủ nhà là một ông già nói chuyện. Ông già có ý lưu luyến, nhưng tôi vì có việc, uống trà rồi từ đi không ở lại, có lẽ « Lão-Phổ » là bác chài này chăng?

Chiều, người cai lại đem cơm vào, tôi hỏi tung tích ông già đó, người cai nói: « có lão ghe chài ra bán mắm đây được vài bữa, hỏi thăm biết nhà tôi nấu cơm cho ông, ông lão tự xưng là bà con với ông nên gởi đồ quà đó và không nói tên, dặn ông có hỏi chỉ nói năm ngoái có ghé nhà lão uống trà là được.. »

Bình sanh giao du bạn hữu, nơi nào cũng có, từ gặp cảnh hoạn nạn, phần đông người quen biết đều tránh xa không dám lại gần. Trái lại, một lão nhà chài, chỉ tình cờ biết nhau trong chốc lát, mà bác chài ấy dùng phương kiếm nẻo, không từ khó nhọc cố tìm cách gởi tới thăm viếng để an ủy trong lúc buồn rầu. Rõ là người đời biết nhau, không nên xem tướng bề ngoài nhỉ! Tôi có bài thi:

Trầm trầm địa ngục chích thân cô,
Trú nẵng thân bằng nhứt tự vô.
Phiến ngữ ân cần lao thăm ủy,
Hòa-Thanh Lão-Phổ giả thôn phu.

沈沈地獄隻身孤
疇曩親朋一字無
片語殷勤勞探慰
和清老圃是村夫

DỊCH:

Mình côi ngục tối cảnh âm trầm,
Một chữ thân bằng cũng vắng tăm.
Lưa có Hòa-Thanh già Phổ nọ,
Ân cần gởi thấu bức thơ ti ấm.

V

Trần-qui-Cáp tiên-sanh, hiệu Thai-Xuyên, bạn đồng song và đồng niên với tôi (người làng Bất-nhị, Quảng-nam, đỗ Tấn-sĩ khoa Giáp-thìn, 1904). Bình sanh công học dưỡng rất dày, đến một câu nói, một tiếng cười cũng không cẩu thả, bạn đồng học đều kính tiên-sanh như bậc trưởng-giả. Từ đọc sách mới cùng sách báo của Khương-hữu-Vi, Lương-khải-Siêu, say thuyết tự-do nhân-quyền, tự nhiên phá toang bờ góc ngày trước, gặp việc bàn cãi một cách ngay thẳng, biện-chiết cho đến lẽ mới chịu. Ở tỉnh Quảng-nam mà có học-đường, thương hội, cái công mở đầu phong khí, ai cũng tôn phục tiên-sanh. Lúc ấy (1907) tiên-sanh làm giáo-thọ phủ Thăng-bình, mở một lớp tây-học trong trường giáo, rước thầy về giạy chữ Tây cho học trò. Tiên-sanh lại thường vào trong dân-gian diễn-thuyết, cực lực bài-xích cái học khoa-cử và đề xướng học mới. Bọn cựu-học thấy lì lạ nhiều, xem tiên-sanh như đinh trước mắt, các nhà đương-đạo cũng câm như kẻ cừu. Bèn đổi bổ tiên-sanh vào làm giáo-thọ Tân-định trong Khánh-hòa Tức là có ý đày đi xa tỉnh nhà.

Tấn kịch « dân xin xâu » ở Nam-nghĩa khởi lên, thân-sĩ trong tỉnh, phần đông bị bắt, tiên-sanh ở Nha-trang cũng bị bắt giam. Quan tỉnh Khánh-hòa gạn hỏi, tiên-sanh không chịu khuất. Án-sát tỉnh ấy là Phạm... một tay xảo hoạn đảo khoái, nóng lòng lập công, kết án « mạc tu hữu » (1) mà tiên-sanh bước lên đoạn đầu đài. Tin sét đánh ấy truyền ra, sĩ dân cả nước đều thương tiếc tiên-sanh mà căm tức cho kẻ độc thủ kia.

Lúc tiên-sanh đi nhận chức giáo-thọ Tân-định, tôi đưa đến Tourane, khi lên tàu, tiên-sanh ân cần ủy thác việc thương, việc học trong tỉnh. Khi tôi ở trong lao Quảng nam, được hung tin tiên-sanh, có bài thi khóc:

Thơ kiếm tiêu nhiên độc xuất môn.
Nhứt quan thác lạc vị thân tồn.
Trực lương tân học khai nô lũy,
Thùy tín dân quyền chẳng họa côn,
Bồng đảo xuân phong huyễn viên mộng.
Nha-trang thu thảo khấp anh hồn,
Kha liên nhứt biệt thành thiên cổ,
Đà nẵng phân khâm tửu thượng ôn

門存書劍獨蕭然
出國如錢笑千古
[illegible]

DỊCH:

Gươm sách xăm xăm tách dặm miền,
Làm quan vì mẹ há vì tiền. (2)
Quyết đem học mới thay nô kiếp,
Ai biết quyền dân nảy họa nguyên.
Bồng đảo gió chưa đưa giấc mộng, (3)
Nha-trang cỏ đã khóc hồn thiêng.
Chia tay chén rượu còn đương nóng,
Đà-nẵng đưa nhau lúc xuống thuyền.

Lại câu đối của đồng nhân điếu:

Tân học trung lĩnh tụ, bất thất thử nhân, lạc lạc tiền đồ, cử quốc thiếu niên tề nhứt đồng.

Thọ khảo dữ lịnh danh, chung nan lưỡng đắc, điều nhứt hoạn, y lư từ mẫu tối thương tâm.

新學中領袖，失此人，落落前途，舉國少年齊一慟
壽考與令名，終難兩得，弔一宦，倚閭慈母最傷心

DỊCH: Đàn anh phái tây học, bỗng mất một tay, muôn dặm mị mà, bạn trẻ trông sau rền rĩ khóc

Bởi thọ với danh thơm, khó toàn hai ngả, một quan nhỏ nhỏ, mẹ già dựa cửa xót xa đau.

(Sẽ tiếp)

(1) 莫須有 tức mạc tu hữu là chữ mà vua Tàu Cối giết Nhạc-Phi, nghĩa là không cần có tội danh gì.

(2) Tiên-sanh nhà nghèo còn bà mẹ già.

(3) Tiên sanh có hồi học toan đông du nhưng vì nhà còn mẹ, nên thôi.

ĐÍNH CHÍNH

Số 1107 dưới mục *Tài-thoại*, bài chữ Hán « 登 前 ... » nhầm sắp lầm là « ... ».

Bệnh Quỷ Thuốc Tiên.

Hễ các ngài mắc bệnh lậu, hay Tim-La, mới hay đã nặng cốt, hay lậu đã thấp-cốt, thì trong người vẫn được khỏe mạnh, chỉ khi nào thêm đờm uống rượu vào, trong người mệt nhọc thì cũng có tỉ mà, hay nước đái vàng, hay có cặn trắng, như thế là lậu thấp cốt, bệnh như thế vô tình đi lại với vợ, thì người vợ mắc phải thì không đau buốt gì, chỉ thấy ra khí hư, huyết bạch, sau nó vì trùng ấy nó ăn vào trong tử cung, thì hay lạnh bụng, đau bụng, đau giọc con (Hétrie) đa thì vàng, hay nóng nổi vặt, hay nhức đầu v. v., vì không đau buốt, vì tử cung nó đã bà nó ngăn và ăn, vì thế không mấy người biết tưởng không phải bệnh lậu, như thế để lâu ngày ra làm bệnh nguy hiểm lắm. Vậy các ngài mắc các bệnh đó mà đã uống đã các thứ thuốc, trong Nam, ngoài Bắc, rồi, bệnh vẫn không khỏi và rất bề nọc độc. Thì cứ tin dùng thuốc HOÀNG-VĂN-ÁP ở Nhựt-Lệ BẮC-NINH (Tonkin) [illegible] nào cũng mau khỏi và rất hết nọc độc, người không hại, không [illegible] thực, thực như thế, chớ bán hiệu không như mọi người nói như thế. Quan thánh rất lợi chỉ là làm người có bệnh, trừ mất bệnh căn. Các thuốc của bản hiệu hễ uống là khỏi, thuốc lậu 1$00 | Tim-La 2$00 1 lọ, thì mua gửi lấy bên giao ngân ; bán tại Lê-Nam-Hồng Phanthiết, Quảng Lợi Chợ Gòm Phanrý, Mai Linh 88 Avenue Paul Beaumer Haiphong, cửa đại-lý Huế, Saigon, vân vân

TRỊ TẬN GỐC

Tuyệt nọc các chứng bịnh

Phong tình

Chỉ có thuốc

SƯU - ĐỘC BÁ - ỨNG HOÀN

HIỆU

ÔNG = TIÊN

hay hơn hết, hết

cứ bịnh nặng nhẹ lâu mau

thế nào, dầu cho độc đã nữa thuốc

SƯU - ĐỘC BÁ - ỨNG - HOÀN

Hiệu ÔNG-TIÊN cũng tống lôi gốc
độc ra dứt tuyệt khỏi căn
trừ cũng không hại
sanh đục không
hành bịnh
nhơn

✚

Cam đoan chắc chắn, trăm người không
sai một (chắc như vậy).

ĐÓN COI SỐ BÁO TỚI

bức thơ ở Pháp-quốc
gởi về khen tặng

Có bán khắp nơi

LẠI CÒN BỆNH HỒ SÒ MUĨ KHÔNG CHỮA!

Đích rồi, đó là bị bệnh ho sò mui mà không chịu chữa! Mắc đau ngực rồi, ho cả ngày, nghe như gió thổi trong phổi, người ấm ức rất khó chịu, khạc nhổ mai gần chết ngạt!

Các người nên lưu ý tới các điềm ấy, có khi vì vậy mà sinh ra ốm đau tăng tật, chết cũng nên. Các người nên biết rằng uống thuốc ngọt "Vosges Cazé" chắc thế nào cũng khỏi. Bệnh ho người dần đi, các ống phổi như mới sơa dầu, làm cho đờm dễ chảy ra ngoài, không bị tắc nghẹn nữa. Thuốc đó ở lại trong phổi, làm cho phổi được mạnh mẽ hơn trước.

Biết bao nhiêu người khỏe sở nên chịu lấy bà Stouff làm gương! Bà đó ở «2, rue de la Gare à Audincourt, Doubs» có viết cho chúng tôi cái thơ này :

« Thật thế, ông ạ, tôi xin nói cho mọi người biết rằng thuốc ngọt xứ Vosges chữa bệnh ho thật là khiến hiệu. Đã lâu năm tôi bị đau phổi, chữa thế nào cũng không khỏi. Sáng dậy người tôi lờ đờ mỏi mệt, chả làm gì được cả.»

« Tôi ho nhiều quá, thành ra đánh thức cả mọi người trong nhà. Một bà láng giềng bèn cho tôi uống thuốc ngọt xứ Vosges, được ít ngày, bệnh ho tan mất. Tôi sung sướng quá, ngủ yên, vui làm việc. Động một tí tôi uống ngay một thìa thuốc ngọt xứ Vosges, Thuốc thật tốt, tôi khỏi ngay».

Sirop des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, hay tại hiệu: CAZÉ, Pharm, 80 bis, Avenue de Châtillon, Paris

Rượu - Chổi Hoa - Kỳ

Sinh-đẻ, Tê-thấp, Tập-võ, Sai-gân tím-thịt, Chảy-máu đứt-tay, Cảm-hàn cảm-thử, Sổ-mũi hắt-hơi, Đau-xương đau-mình, sáng dậy đau lưng thoa điều kiến hiệu.

Muốn mua bài ở các nhà Đại-lý bán thuốc PHÒNG-TÍCH «CON-CHIM».

Chiều nay dùng trước bữa cơm
một **GRAIN DE VALS**
Thuốc tẩy nhẹ làm trong sạch máu

Dĩa hát VICTOR

Phụng - Hào 1937

Miles Phùng-Hà, Tư-Sang, M.M. Năm-Châu, Tư-Út ca nhiều bản mới đặc sắc. Dĩa hát hệ Saigon TÂN-THÀNH-BAN danh tiếng nhất ở Nam-kỳ. Hướng-đạo, hát Cao-Miên, đờn ngũ âm.

Đại-lý dĩa VICTOR, máy hát DOUGLUS và máy VICTROLA

RCA

LÊ-VĂN-TÀI

82 -.- rue G. Guynemer -.- 82

SAIGON

Trời nóng giết người

Các nhà có con nít nên để ý

Lúc nầy khi trời độc địa nóng nực, nên con người mà nhất là trẻ em thường hay sanh ra ban cua, ban trắng, ban đỏ, ban đất, trái trời, trái rạ, trái giống, v. v... làm cho nóng nẩy trong mình như lửa đốt, hay là con nóng con lạnh, miệng trời khô khan khát nước, nhức đầu, tứ chi rã liệt, nếu không sớm trị để lâu nhập vào Tâm, Can, Tỳ, Phế làm cho nóng mê man, sốt, nói xàm, hết sức nguy hiểm cho tánh mạng vô cùng, hãy dùng thuốc THỐI NHIỆT TÁN hiệu ÔNG-TIÊN trong 5 phút hết liền. Chào như vậy. Mỗi gói: 0$10.

Người kén xổ cách nào ?

Dùng thuốc tiên xổ hiệu ÔNG-TIÊN cũng đặng vì không đắng không bết, không phạt tỉ, không đau bụng, khỏi cần kiêng cữ, lúc đang cứ việc ăn uống như thường, có xổ vô số đàm đặc phần đo và cần lắm. Mỗi gói: 0$10

Thuốc ho bổ phổi hiệu ÔNG-TIÊN

Trị ho gió, ho phong, ho tiếng, ho cảm, ho hen, ho có đàm hoặc không đàm cùng đàn bà có thai mà ho, ho sản hậu, đùng tin thuốc nầy, quí Ngài cũng sẽ vui lòng khen tặng vô cùng. Mỗi gói 0$10. Có bán khắp nơi và hai chi cuộc Saigon, 223, rue d'Espagne, Dakao, 186, Boulevard Albert 1er bán chạy nhất.

Các Ngài nên DÙNG

những RƯỢU HẢO-HẠNG

làm ở bên PHÁP

Rượu vang hảo-hạng *BORDEAUX* trắng và đỏ

Rượu vang tốt *BOURGOGNE* « Chauvenet »

Rượu bọt *MOUSSEUX* comte de *VILLIERS*

Rượu sâm-banh *CHAMPAGNES CHARLES HEIDSIECK* ou *LOUIS D'ARZELLES*

BÁN Ở HIỆU

POINSARD & VEYRET

HAIPHONG — HANOI

và các hàng tạp-hóa to.

Représentant pour l'Annam

Trần-Cương — Rue Verdun -.- TOURANE

NHÂN-TẠO-HUYẾT — CỐ-TINH BỔ-THẬN

BỔ HUYẾT-SÁT-TRÙNG — **THẬN-HƯ — DI-TINH**

Bổ-dưỡng thân-thể — Lọc sạch máu bần — Làm cho khí-huyết sung-túc — Công-dụng đặc biệt là sát được vi-trùng LẬU và GIANG-MAI, và các hàng sài, lở, ghẻ — Già suy yếu, trẻ ít ăn, xanh xao — Đàn bà có mang dáng an-thai — Ở cử dùng chông đỗ da, mau trở lại tươi đẹp.

Mỗi chai 1$50 — Nửa lá 7$50

CHÚ ↓

CHUYÊN-TRỊ : Di-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khi ce phát : đau lưng, mỏi vai, mất hoa, tai ù, đầu váng, cổ họng ráo, môi khô — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức nghĩ ngợi tiền miền, chiêm bao mộng-mị sầu sầu.... Dù nặng nhẹ, đã dùng đến thuốc nầy là được khỏi hẳn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa lá 5$00

Hai thứ thuốc nầy nổi tiếng khắp Đông-Pháp, ngoài những bức thơ minh-tạ đã đăng trước, nay xin dịch bản phân chất, đoạn quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi nghi đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau :

« .... Thuốc nầy lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quí, « trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương-pháp bào-chế Thái-« tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi khí huyết, tăng sức « khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouges đỏ sang) tươi tốt « trong sạch và [illegible] »

Trích dịch đoạn nghị chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN : « .... Thuốc nầy không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu « rất quí như SÂM mật ong v. v... trị chứng đau thận di-tinh ».

NGỦ-TINH DƯỢC-PHÒNG

N° 114 — Hàng-Bông — HANOI

BỘ BA!...

MUỐN : TỐT, LỢI, RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG :

1) DẦU XĂNG (ESSENCE)
2) DẦU NHỚT (HUILE)
3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết ;

S H E L L

SHELLCOOL
SHELL A CYL
HUILE SHELL
GRAISSE SHELL

Biết chắc dùng mãi.
Đâu đâu cũng sẵn có
SHELL

SỐT RÉT LÂU NGÀY RẤT CÓ HẠI ĐẾN THÂN THỂ

PHÁT - LÃNH - HOÀN ĐẠI - QUANG

Trừ khỏi bệnh sốt rét rất hay,— Phàm những chứng sốt rét có cơn, sốt rét lâu ngày sốt rét liên miên, sốt rét ngã nước, (rét rừng) rét nhiều nóng ít, hay là rét ít nóng nhiều, hết thảy các chứng thuộc về ngược tật, hễ uống thuốc Phát-Lãnh-Hoàn Đại-Quang đều khỏi hẳn, trừ tuyệt nọc rét, không khi nào phát lại. Nhất là ở những mạn ngược, sơn lam chướng khí rất nặng, nên hay sinh ra chứng rét rừng, nên trữ sẵn thuốc nầy mà phòng thân thì chẳng lo chi hết.

Mỗi lọ giá. . . . . 0$10 — 12 lọ giá. . . . . 1$00

KHẮP CÁC NƠI TRONG CÕI ĐÔNG-PHÁP ĐỀU CÓ ĐẠI-LÝ

ĐẠI - QUANG DƯỢC - PHÒNG

29 — PHỐ HÀNG NGANG — HANOI — GIAY NO SỐ : 805

Tiểu-thuyết « Sơ Đầu Quái Hiệp » đã ra số 7 đã biếu không. Xin nhớ đón xem.

Imprimerie TIẾNG-DÂN — HUẾ

HUYNH-THUC-KHANG